

Szentesi Zöldi László - Kultúrkampf 2.

2012 december 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Rendhagyó módon, de mai vezércikkünkben is arról lesz szó, amir?l tegnap Bayer Zsolt részletesen is értekezett: a kultúrkampfról. Ismét szóba hozzuk a témát, mert a jelek szerint néhányan valósággal lubickolnak a színházi és tudományos bulvárban, mintha éppen a színházhoz és a tudományhoz bármi közük is lenne.

Konkrétan arra gondolok, hogy mint minden más ebben a hazában, ismét ketté, pontosabban jobbra és balra hasad a színházi szakma. Amiben az a legszörny?bb, hogy az esztétikai állásfoglalást, vagyis, hogy egy színházigazgató vagy színész történetesen mennyire felel meg az én ízlésemnek, rögvest politikai mákonnyal vegyítik.

Ha valami, ez rosszkedvet okoz.

Mert kérdem én: hogy Cserhalmi György és Rost Andrea éppen milyen szervezetbe lépett be vagy lépett ki, azonmód karakteresebb vagy silányabb m?vésszé teszi ?ket? Akkor most Cserhalmi és Rost az övék vagy a miénk? Túloldal, figyelem: és Eperjes Károly? Vidnyánszky Attila? Nehezen találja a szavakat az ember, mert a Dögkesely?, a Kísértet Lublón, A hetvenked? katona akkor is ezerszeresen érvényes, ha nevezettek cigánykereket hánynak akármelyik akadémia nyitóel?adásán.

Engedtessék meg a kívülálló, a néz? véleménye: engem történetesen nem érdekel, hogy a m?vész melyik szekértáborhoz tartozik. Valamikor érdekelt. Akkoriban, évekkel ezel?tt az ember szerette az emlékezetébe vésni, hogy éppen kivel igen, és kivel nem, de aztán a terjed? pártpolitikai fert? és a magyar kultúra kormányokon átível? cserbenhagyása leszoktatott a felesleges kérdésekr?l.

Mert – és ebben talán egyezzünk ki – a nemzeti kultúra nem a politika szolgálólánya. Amikor Márai azt írta, hogy nemcsak rossz író, de rossz olvasó is létezik, elfelejtette hozzátenni, hogy bizony, rossz politikus is van. Azt pedig a történelem ciklikus mókájának kell tartanunk, hogy a hatalomhoz törleszked?, gerinctelen figura is örök és elpusztíthatatlan ebben a világban.

Így aztán engedje meg a tisztelt olvasó a személyes méltányosságot, hogy a m?vészben az embert és a hivatást tekintsük, ne a közéleti vallomásokat. Magunk között szólva az égvilágon semmi szükség arra, hogy jeles alkotók állandóan h?ségnyilatkozatot tegyenek, és hitbéli indíttatásból, karrierizmusból vagy egyszer? gyávaságból állandóan oltalmat kérjenek a nagy emberekt?l.

Saját táborunknak, a magyar jobboldalnak esztétikailag, ízlésben, világnézetben is különbnek, jobbnak kell lennie a szociálliberálisoknál. Ha hiszünk abban, hogy nemzeti ügyekben „odaát” kevesebb a mondanivaló (a sorozatos packázások, érzéketlenségek, tovább megyek, aljasságok miatt ez nem túlzó feltételezés), akkor nemcsak irányt szabunk, de felel?sséget is hordozunk. Rajtunk áll vagy bukik, hogy m?velt, okos magyarok élnek-e itt száz év múltán, vagy valami legyalult agyú, konzumidióta fogyasztótömeg.

Ebben a felel?sségteljes szellemi ütközetben édesmindegy, melyik kortárs színészünk és rendez?nk hova áll. Nem számít. Talán ?k sem tudják, nem érzékelik: ami a nemzet emlékezetében megragad majd bel?lük, az

mindenképpen a m?vészetük, nem pedig emberi ütközéseik, politikai állásfoglalásaik.

Eszébe jut bárkinek is olvasás közben, hogy az Erdély-trilógia írója direktóriumi tag és/vagy magyar plebejus nacionalista volt egyidej?leg? Fontos ez? Az emberi személyiség magától értet?d?en nem pártlogókból épül fel, és a m?vész aligha követ el nagyobb merényletet a jöv? ellen, mintha éjjel-nappal politizál, ahelyett, hogy pillanatfelvételt készítene a maga koráról.

Engem éppen ez bánt a legjobban: a jelenismeret és a jöv?be tekintés felt?n? hiánya a magyar szellemi életben. Olvassunk Szekf? Gyulát: száz–százötven éve egymást követ? reformnemzedékeknek b?ven akadt cselekvési terve és jöv?képe, mi pedig rágódunk a megemésztetlen múlton, és sóhajtozunk, hogy mi az ördög lesz velünk.

Ezen a helyzeten változtatni valamennyi magyar m?vész kötelessége. Akár egységben, akár elszigetelve, de a honi kultúra jöv?jér?l is jó volna néha szólniuk, nemcsak arról, ki kit szeretett volna – utólag, bemondásos alapon – a Nemzeti Színház élén látni.

Szentesi Zöldi László - magyarhirlap.hu

Ajánló